Gemeente Amsterdam

Liander

<Onderwerp>

Aan Stuurgroep EVA

Van [redacted] (Omgevingsmanager Ruimtelijke Inpassing Liander) en [redacted]
EVA gemeente [redacted] ~~Gemeente Amsterdam)~~

Bijlagen **leidraad ministerie EZK juni 2021,** Verwijzen naar stukken RO Staf, quick scan alternatieve locaties/locatieonderzoek

Met opmerkingen [redacted]: [redacted] wil jij deze bijlagen onderaan deze memo toevoegen?

Inleiding

Verstrek een korte inleiding op het onderwerp.

Om de capaciteit op het elektriciteitsnet te verhogen is onder meer een nieuw 80 MVA 50/10kV onderstation in West nodig. Gezien de congestie op Westzaanstraat en de dreigende tekorten op bijvoorbeeld de Marnixstraat, is het zaak dit zo snel mogelijk te realiseren. ~~Op dit moment staat dit gebied in Amsterdam op rood wat betekent dat er geen nieuwe aansluitingen bij kunnen komen;~~De bouw van een onderstation op de hoek van de Nieuwpoortstraat is op dit moment ~~-~~de enige structurele oplossing in zicht ~~op dit te verhelpen is onderstation Nieuwpoortstraat~~. Voor de zomer 2021 bleek de gemeente strengere voorwaarden rondom magnetische velden te willen hanteren dan dat Liander op voorbereid was. Dit heeft tot gevolg gehad dat Liander de ontwikkeling van het project on hold heeft gezet. Het is de bedoeling dat eind van dit jaar '21 alsnog een Investeringsbesluit van Liander ligt, of dat besloten is dat het op deze locatie niet kan (plus wat dan wel).

~~Dit project is voor de zomer on hold gezet door veranderend beleid van de gemeente Amsterdam rondom EM-velden. De stuurgroep wordt gevraagd akkoord te geven door te gaan met dit project, wetende dat de indicaties voor de 0,4 uT streefwaarde positief lijken maar pas in de ontwerpfase de exacte uitkomsten van het EM-velden onderzoek kunnen worden opgehaald.~~

Doel notitie

~~In te stemmen met het nieuwe 80MVA onderstation Nieuwpoortstraat wetende dat dit project zich op het snijvlak bevindt van het afwegingskader van Lysias; dit risico graag bestuurlijk accepteren dan wel.~~

Het doel van de memo is de stuurgroep informeren over de belangrijkste vervolgstappen OS Nieuwpoortstraat, te weten:

a) De gemeente (i.s.m. Liander) werkt aan een memo met onderbouwing tav de EM-velden en voorzorgsprincipe, wat in okt aan de wethouder wordt voorgelegd om tot een principebesluit te komen over het ja dan nee kunnen doorgaan van dit onderstation;
b) Liander gaat door met de voorbereidingen van een Investerings~~besluit~~voorstel, vaststellen ~~te nemen~~ ergens eind 2021.

~~Toelichting beslispunten~~

Achtergrond informatie

Nieuwpoortstraat als enige locatie in West haalbaar

In het afgelopen jaar zijn de opties voor een onderstation in West verkend. Daarbij is gekeken naar aspecten als: voldoende ruimte boven de grond, voldoende ruimte onder de grond, binnen 5 jaar (voor 2025) een onderstation te realiseren, juridisch-planologisch inpasbaar, ruimtelijke

Met opmaak: Niveau 1, Regelafstand: Minimaal 14 pt
Met opmaak: Lettertype: 10,5 pt, Tekstkleur: Zwart
Met opmaak: Default
Met opmaak: Lettertype: Corbel, 10,5 pt
Met opmaak: Lettertype: 10,5 pt, Tekstkleur: Zwart
Met opmaak: Default, Inspringing: Links: 1,25 cm
Met opmaak: Lettertype: Corbel, 10,5 pt
Met opmaak: Lettertype: 10,5 pt, Tekstkleur: Zwart
Met opmaak: Lettertype: 10,5 pt, Tekstkleur: Zwart
Met opmaak: Lettertype: 10,5 pt, Tekstkleur: Zwart
Met opmaak: Lettertype: Corbel, 10,5 pt
Met opmaak: Lettertype: Vet
Met opmaak: Standaard, Niveau 1

inpassingsvoorwaarden en omgevingsfactoren als milieunormen (geluid en Elektromagnetische velden).

~~Nieuwpoortstraat als enige locatie haalbaar~~

Een aantal locaties hebben afgelopen jaar de revue gepasseerd: drie locaties aan de Den Brielstraat en het terrein op de hoek Nieuwpoortstraat - Adolf van Nassaustraat in Amsterdam West. De laatste locatie bleek als enige de afmetingen van een onderstation boven en de kabeltracés onder de grond te kunnen huisvesten. De conclusie van het haalbaarheidsonderzoek naar de Nieuwpoortstraat is dat de ontwikkeling van een onderstation hier, op het eerste gezicht, ruimtelijk, technisch en planologisch-juridisch haalbaar is. Zie 'Haalbaarheidsonderzoek nieuw onderstation Nieuwpoortstraat Amsterdam van 1 maart 2021'.

Vervolgproces

- Gemeente richt gemeentelijke projectgroep Nieuwpoortstraat in stadsdeel West (dit doet programma EVA in samenwerking met ambtelijk opdrachtgever gebiedsontwikkeling/inbreiding van stadsdeel West). Projectmanager is aangetrokken.
- Gemeente & Liander bieden begin oktober de wethouder een notitie aan ~~met inzicht in de~~met EMV inzichten voor ~~status~~ Nieuwpoortstraat en hier wordt een principebesluit gevraagd; de argumentatie wordt gestaafd door GGD
- Gemeente & Liander stellen een communicatieplan op en dat ligt in nov~~m~~ember in de stuurgroep. ~~bepalen gezamenlijk wanneer wat, door wie en hoe gecommuniceerd wordt met de omgeving.~~
- Gemeente haakt vergunningverlening aan op het moment van een bestuurlijke GO
- Liander vraagt, na bestuurlijk principeakkoord, de Omgevingsvergunning Bouwen ~~(november 2021)~~ aan en borgt hiermee haar positie op deze plek. (Het kavel van Liander heeft reeds bestemming nutsvoorziening in het vigerend bestemmingsplan. Hiermee 'past' het onderstation en worden er geen procedurele planologische risico's verwacht.) De datum/maand wordt afgestemd met de gemeente. Daarbij is het streven zoveel mogelijk parallel te laten lopen, zo snel mogelijk door de procedures te gaan en Liander de aanvraag dit jaar nog indient (november 2021?). wat is er nodig om een omgevingsvergunning bouwen te krijgen? Uitvragen bij juridisch planoloog.
- Parallel aan het vergunning traject wordt door de gemeente en Liander een vernieuwd erfpachtovereenkomst inclusief beknopt ruimtelijk programma van eisen verkend. Doel is om dit begin 2022 te hebben liggen.
- Liander bereidt het Investeringsbesluit voor eind 2021 voor
- ~~Gemeente haakt vergunningverlening aan op het moment van een bestuurlijke GO~~

Verdere afspraken vanuit het project:

a) Indien er eind 2021 geen bestuurlijke zekerheid is over de locatie zal Liander gezien de schaarse capaciteit genoodzaakt zijn om andere projecten te prioriteren waarbij wel zekerheid bestaat dat deze tot uitvoering kunnen worden gebracht.

~~a.) De stuurgroep onderschrijft het belang van een onderstation op de Nieuwpoortstraat en zal de projectgroep steunen bij de bestuurlijke afstemming.~~

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet, Onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet, Onderstrepen

Met opmaak: Tekstkleur: Rood

Met opmaak: Tekstkleur: Rood

Met opmaak: Tekstkleur: Rood

Met opmaak: Doorhalen

Met opmerkingen [redacted]: Kan nu ? Tijdlijn?

Met opmerkingen [redacted]: Heeft geen zin. Vergunningverlening vraagt dan naar status en advies stedenbouw. Dus eerst bestuur, en stedenbouwkunde, + juridisch advies, dan vergunningen

Met opmerkingen [redacted]: Ergens daarvoor de buurt informeren. Voorkomen breughelstraat voorbeeld! Betrekken van gebiedsmakelaar in deze buurt! Planning wordt hierdoor iets anders: Oktober bestuur Oktober communicatieplan Als bestuur principeakkoord, direct daarna informeren bewoners? (nov) Plus aanvraag omgevingsvergunning (eind nov/dec) Wanneer CRK? Nu opgenomen dat omgevingsvergunning moment aanvraag afgestemd wordt met gemeente.

Met opmerkingen [redacted]: Kan nu ? Tijdlijn?

Met opmerkingen [redacted]: Zekerheid bieden blijft natuurlijk lastig. Als de projectgroep en ook de wethouder/bestuurders de (gezondsheids)risico's voor het bouwen van een onderstation hier aanvaardbaar vinden, kan het nog steeds op weerstand van de buurt stuiten in de omgevingsvergunningsprocedure…

Met opmaak: Geen, Afstand Voor: Auto, Na: Auto

Met opmerkingen [redacted]: Wat betekent dit voor westzaanstraat etc? consequenties? Langer in congestiesituatie zitten?

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet, Tekstkleur: Zwart

Met opmaak: Doorhalen

Met opmerkingen [redacted]: Dit is irrelevant. Deze opdracht hebben we al. De stuurgroep gaat verder niet over wat de bestuurder belsuit. We kunnen het alleen goed met elkaar voorbereiden.

Met opmaak: Doorhalen

Met opmaak: Doorhalen

b.) In de onderbouwing van de EMV contour rondom Nieuwpoortstraat en de voorbereiding van de bestuurlijke besluitvorming wordt de inspanningsverplichting versus rechterlijk toetsen op 0,4 uT meegenomen. ~~De stuurgroep accepteert dat Liander een inspanningsverplichting aangaat om het magneetveld te beperken, maar dat zij niet rechtelijk wordt getoetst op de 0,4 uT.~~

c.) Ruimtelijke ordening: de gemeente Amsterdam zal - indien dit aan de orde komt - geen nieuwe verblijfplaatsen voor kinderen binnen 25 meter van de stationslocatie bestemmen.

Toelichting beslispunten

~~Veranderend landelijk beleid~~Ad.a) Memo onderbouwing EMV
De onderbouwing voor EMV Nieuwpoortstraat wordt de komende twee weken opgesteld. Hieronder alvast een deel van de informatie die ook meegaat in de onderbouwing.

Uitgangspunt Wethouder voor OS Nieuwpoortstraat
De streefwaarde waar redelijkerwijs mogelijk geen langdurig verblijf van kinderen <15 in een magnetisch veld van 0,4 microtesla.

Landelijk voorzorgbeleid
Voor elektromagnetische velden zitten we momenteel in een overgangsfase tussen het huidige voorzorgbeleid en nieuw voorzorgbeleid dat wettelijk verankerd zal gaan worden. Het huidige voorzorgbeleid ziet voor het station Nieuwpoortstraat alleen toe op de 100uT contouren. Dit contour mag niet liggen over ruimte dat voor publiek toegankelijk is. Liander kan aan deze voorzorgnorm voldoen.

Het nieuwe voorzorgbeleid gaat uit van standaard afstanden en maatregelen voor álle netcomponenten zwaarder dan 1 kV. Deze afstanden en maatregelen zijn gebaseerd op het voorkomen van langdurig verblijf van kinderen <15 jaar in een 0,4 uT contour. Een langdurig verblijf is gedefinieerd als een jaar lang 14 uur per dag. In de praktijk gaat het dus vaak om de positionering van de slaapkamer in verhouding tot de EMV bron. De reden dat dit nieuwe voorzorgbeleid wordt opgesteld, is dat geconstateerd is dat het bestaande beleid de zorgen in de samenleving niet wegneemt en dat er in de praktijk buitenproportionele maatregelen zijn getroffen doordat de 0,4 µT contour die alleen geldt voor hoogspanning, praktisch is verworden tot norm. De gemeente Amsterdam en Liander passen het uitgangspunt van de Wethouder toe op het ontwerp van het station aan de Nieuwpoortstraat.

Onderdeel 1 van de onderbouwing: ~~Uitgangspunt Wethouder~~

~~De streefwaarde waar redelijkerwijs mogelijk geen langdurig verblijf van kinderen <15 in een magnetisch veld van 0,4 microtesla.~~

cConcept leidraad juni 2021 ministerie EZK
Het station Nieuwpoortstraat betreft een 50kV station. Als het concept beleid in ontwikkeling gevolgd wordt, moet uitgegaan worden van de standaard afstanden van 5 tot 25 meter tussen de buitenmuur van het station en de dichtstbijzijnde bestemming waar langdurig kinderen tot 15 jaar kunnen verblijven. Zonder maatregelen zal men bij afstand van 25 meter zeker buiten de 0,4 uT contour blijven.

Met opmaak: Doorhalen

Met opmerkingen [redacted]: 1.Ik ben geen jurist, kan ik niks over zeggen.
2.Het kan zijn dat de buurt zoiets start?
Omgeschreven naar een dat we de afspraak maken dit uit te zoeken.

Met opmaak: Doorhalen

Met opmaak: Doorhalen

Met opmaak: Niveau 1

Met opmaak: Lettertype: 10,5 pt, Vet

Met opmaak: Onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Vet

Met opmaak: Onderstrepen

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet, Onderstrepen

Per situatie en per afstand geeft een concept leidraad juni 2021 van het ministerie van EZK aan of de netbeheerder en/of het bevoegd gezag maatregelen moet nemen. Deze leidraad volgend komen we op het volgende uit:

De eerste constatering: de locatie aan de Nieuwpoortstraat betreft het een veranderende situatie waarin een nieuwe netcomponent wordt gerealiseerd binnen een bestaande planologische situatie (V3).

De tweede constatering gaat over de afstanden: ten westen van de beoogde stationslocatie is aan de Adolf van Nassaustraat een wooncomplex gelegen. Ten noorden van de beoogde stationslocatie is aan de Nieuwpoortstraat een gemengde bebouwing gelegen met op de verdiepingen woningen. Een grove meting van kavelgrens Liander tot de gevel van de woningen, geven de volgende afstanden aan: ~~Het onderstation zal tussen de minimale en de maximale afstand of net daarbuiten vallen (oranje of groen).~~ De afstand tussen de bedrijfsbestemming en de woonbestemming aan de westzijde bedraagt 2~~1~~45,8~~1~~9 meter. ~~Ten noorden van de beoogde stationslocatie is aan de Nieuwpoortstraat een gemengde bebouwing gelegen met op de verdiepingen woningen.~~ De afstand tussen de bedrijfsbestemming en de gemengde bestemming bedraagt 2~~1~~05,125 meter. Daarmee valt het onderstation dus tussen de minimale en de maximale afstand. Het kan echter zijn dat de buitenmuur van het station iets binnen het kavel valt, wat de afstanden groter maakt. ~~Gevoelige bestemmingen vallen dus op of net buiten de maximale afstand van 25 meter.~~

De conclusie ~~in dit geval~~voor nu: van een nieuwe netcomponent in bestaande situatie waarbij gevoelige bestemmingen ~~net wel of net niet~~ op (net aan) minder dan 25 meter staan, dient de netbeheerder proportionele bronmaatregelen te treffen om de EM velden richting de gevoelige bestemmingen te minimaliseren. Concreet houdt dit in dat Liander de componenten van het station die de hoogste EM velden veroorzaken zo zal situeren (zowel qua plaatsbepaling als in onderlinge samenhang) dat de EM velden richting de gevoelige bestemmingen zullen worden geminimaliseerd. Hierbij geldt wel dat de maatregelen proportioneel dienen te zijn.

~~Indien er geen bestuurlijke zekerheid is over de locatie zal Liander gezien de schaarse capaciteit genoodzaakt zijn om andere projecten te prioriteren waarbij wel zekerheid bestaat dat deze tot uitvoering kunnen worden gebracht.~~

Afbeelding 1: Afstanden tot gevoelige bestemmingen, gemeten vanuit Ruimtelijke Plannen.

Onderdeel 2 van de onderbouwing: referenties bestaande berekeningen en metingen
Naast het gebruik van de conceptleidraad van EZK zal er in de onderbouwing ook inzicht gegeven worden in de gemeten of berekende contour rondom vergelijkbare onderstation. Hierbij wordt onder meer de TNO meet studie in opdracht van de GGD/Gemeente uit 2006 gebruikt.

Ad.b) Investeringsbesluit voorbereiden
Ondanks dat het op dit moment nog niet zeker is dat er op deze plek een onderstation ontwikkeld kan worden, maakt Liander proceskosten die volgens standaard procedure eigenlijk pas na het nemen van een investeringsbesluit (IV) komen. Daarnaast bereidt Liander het investeringsbesluit al voor zonder zekerheid te hebben. In november moet die zekerheid er ~~wel~~ liggen en zal ~~gelijktijdig dan het IV mogelijk doorgang kunnen vinden~~duidelijk wordt of het IV in december doorgang kan vinden.
Dit is dan dus ook het GO/NO-GO moment voor Liander, die de snelheid van het verdere proces bepaald. Zoals hierboven gezegd bij verdere afspraken, a: Indien er eind 2021 geen bestuurlijke zekerheid is over de locatie zal Liander gezien de schaarse capaciteit genoodzaakt zijn om andere projecten te prioriteren waarbij wel zekerheid bestaat dat deze tot uitvoering kunnen worden gebracht.

De stuurgroep wordt gevraagd akkoord te zijn met de te maken proceskosten die gemoeid zijn bij de ontwikkeling van dit project, wetende dat het risico bestaat dat er op deze plek alsnog geen onderstation ontwikkeld kan worden. De indicaties voor de 0,4 uT streefwaarde lijken positief, maar pas in de ontwerpfase blijken meer exacte uitkomsten van het EM-velden onderzoek.

~~Vervolgproces~~
~~b.) De stuurgroep stemt in met het bestuurlijk vaststellen van de komst van het onderstation Nieuwpoortstraat gezien de komst van het onderstation op deze locatie noodzakelijk is gezien bovenstaande onderbouwing; het belang van stroomvoorziening prevaleert boven andere belangen. Hiervoor worden de benodigde acties vanuit de stuurgroep uitgezet.~~

~~b.) De stuurgroep accepteert dat Liander een inspanningsverplichting aangaat om het magneetveld te beperken, maar dat zij niet rechtelijk wordt getoetst op de 0,4 uT.~~

~~c.) Ruimtelijke ordening: de gemeente Amsterdam zal - indien dit aan de orde komt - geen nieuwe verblijfplaatsen voor kinderen binnen 25 meter van de stationslocatie bestemmen.~~

~~Verdere afspraken vanuit het project:~~

- ~~Gemeente richt projectgroep Nieuwpoortstraat in stadsdeel West (dit doet programma EVA in samenwerking met ambtelijk opdrachtgever gebiedsontwikkeling/inbreiding van stadsdeel West)~~
- ~~Gemeente & Liander bieden eind september de wethouder een notitie aan met inzicht in de EMV status Nieuwpoorstraat, de argumentatie wordt gestaafd door GGD~~
- ~~Liander vraagt de Omgevingsvergunning Bouwen (oktober 2021) aan en borgt hiermee haar positie op deze plek. (Het kavel van Liander heeft reeds bestemming nutsvoorziening in het vigerend bestemmingsplan. Hiermee 'past' het onderstation en worden er geen procedurele planologische risico's verwacht.) Na bestuurlijk akkoord~~

Met opmaak: Onderstrepen
Met opmaak: Lettertype: Niet Vet, Onderstrepen
Met opmaak: Lettertype: Niet Vet
Met opmaak: Lettertype: Niet Vet
Met opmaak: Markeren

Met opmerkingen [redacted]: Zekerheid bieden blijft natuurlijk lastig. Als de projectgroep en ook de wethouder/bestuurders de (gezondsheids)risico's voor het bouwen van een onderstation hier aanvaardbaar vinden, kan het nog steeds op weerstand van de buurt stuiten in de omgevingsvergunningsprocedure…

Met opmerkingen [redacted]: Wat betekent dit voor westzaanstraat etc? consequenties?
Langer in congestiesituatie zitten?

Met opmerkingen [redacted]: De gemeente is hier al mee akkoord.
TenneT heeft hier niks over te zeggen.
Het is dus eigenlijk de vraag of Liander dit ook wil doen

Met opmerkingen [redacted]: Dit is irrelevant. Deze opdracht hebben we al. De stuurgroep gaat verder niet over wat de bestuurder belsuit. We kunnen het alleen goed met elkaar voorbereiden.

Met opmerkingen [redacted]: 3.Ik ben geen jurist, kan ik niks over zeggen.
4.Het kan zijn dat de buurt zoiets start?
5.

Met opmerkingen [redacted]: Ergens daarvoor de buurt informeren. Voorkomen breughelstraat voorbeeld!
Betrekken van gebiedsmakelaar in deze buurt!
Planning wordt hierdoor iets anders:
Oktober bestuur
Als akkoord, direct daarna informeren bewoners (nov)
Plus aanvraag omgevingsvergunning (eind nov/dec)

Met opmaak: Inspringing: Links: 1,27 cm, Geen opsommingstekens of nummering

~~Gemeente haakt vergunningverlening aan op het moment van een bestuurlijke GO~~

Met opmerkingen [redacted]: Kan nu ? Tijdlijn?

Bijlage 1: leidraad ministerie EZK juni 2021

Toepassing leidraad Ministerie EZK juni 2021
De leidraad geeft aan dat er voorzorgafstanden gelden van de buitenmuur van het station tot de buitenmuur van de dichtstbijzijnde woning van een 50 kV station. Het betreft drie afstanden:

- minder dan 5 m (binnen de minimale afstand),
- 5 tot 25 meter (tussen de minimale en maximale afstand)
- meer dan 25 meter (buiten de maximale afstand)

Nemen van bronmaatregelen
Bij een wijziging van een netcomponent, die is aan te merken als een natuurlijk moment van aanpassing en reconstructie, treft de netbeheerder het relevante pakket aan proportionele technische bronmaatregelen (indien deze nog niet getroffen zijn. De kosten van deze maatregelen worden gedragen door de netbeheerder. Het pakket aan proportionele technische bronmaatregelen kan in het geval een wijziging wordt aangemerkt als 'natuurlijk moment van aanpassing en reconstructie' anders zijn dan in de andere situaties (zie paragraaf 3.1).

Houden van afstand
Er is in deze situatie geen ruimtelijke afweging nodig van netbeheerder en/of bevoegd gezag ruimtelijke ordening.